

Handelingen van de raad van de gemeente Emmen

Jaar	Bijlagenr.	Categorie/agendanr.
2026		

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad van de gemeente Emmen, gehouden op donderdag 1 juni 2026 vanaf 19.00 uur in de raadszaal

Voorzitter : de heer H.F. van Oosterhout
 Waarnemend voorzitter : de heer J.B.W. Wittendorp
 Griffier : de heer S. Engelen
 Aanwezige raadsleden (36) : de heer A. Arslan (Veilig Emmen), de heer R. Beuker (CDA), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer H.A. Bos (Wakker Emmen), mevrouw L. Coljé (Wakker Emmen), mevrouw G. Croezen (Veilig Emmen), de heer D. Dekker (Wakker Emmen), de heer J. Dutilh (PvdA), mevrouw R. Gommer-Gelijk (CDA), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer J.C. Hindriks (PvdA), de heer L. Hoogenberg (Wakker Emmen), de heer R.S. de Jong (Hart voor Emmen), de heer H.M. Kasteleijn (50PLUS), de heer M. Katerbarg (Wakker Emmen), de heer H.R. Knol (PVV), de heer J.H. Koops (D66), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer M. Meijer (VVD), de heer J. Otter (Wakker Emmen), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), mevrouw A. Poppen (FvD), de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie), raadslid M.C. Sampimon-Ssembatya (GroenLinks), mevrouw A.W. Scheper (VVD), de heer J.A. Schrik (FvD), de heer G.W.G. Sibum (Wakker Emmen), de heer R.R. Slim (FvD), mevrouw A.S. Swama-Kuper (CDA), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), mevrouw R.M.C. Visser-Hatt (Wakker Emmen), de heer A. de Vries (PvdA), de heer B.R. Westera (PVV), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), de heer M. Woltman (Wakker Emmen), de heer R. Woltman (Wakker Emmen)

Afwezige raadsleden (3) : de heer M. Kuiper (SP), de heer M. van Maanen (FvD), mevrouw M. Stulp (D66)

Aanwezige collegeleden (7) : de heer A.J. Jakobs, de heer P.M. de Jonge, mevrouw D.S. Keen, mevrouw M. Kuipers-Hekhuis, de heer H.F. van Oosterhout, de heer P.M. Schrik, de heer R. Wanders

Afwezige collegeleden (--) : ---

Gemeentesecretaris : mevrouw N. Plantinga

1. Opening en vaststelling agenda

Opening, welkom en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, hartelijk welkom bij deze extra raadsvergadering en die staat natuurlijk in het teken van de bespreking van het Coalitieakkoord, maar ook vooral van de benoeming van het nieuwe college. En dan ook weer de benoeming van een aantal nieuwe raadsleden en zelfs een aantal nieuwe commissieleden. Een bijzonder welkom aan alle familieleden, vrienden, de mensen die dit graag willen bijwonen.

Op mijn iPad staat dat de vergadering duurt van 19.00 tot 23.59 uur. Ik meld het u maar even. Zo lang gaan we het ook maken vanavond, absoluut. Ja, want ik heb het hier staan, dus... Nee, dat zal wel meevallen. Ik zal zometeen de orde van de vergadering toelichten inclusief een soort tijdschema.

Formele opmerking is dat we berichten van verhindering hebben van de heer Van Maanen van Forum voor Democratie en mevrouw Stulp van D66. En overigens hebben we van meneer Kuiper van de SP geen melding van verhindering gekregen, maar die is er nog niet – laat ik dat ook maar even zeggen.

Vaststelling agenda

De voorzitter: Vanavond zullen we even een soort wedstrijdje in twee helften doen. In de eerste helft is het Coalitieakkoord aan de orde. Dat wordt aangeboden en werd toegelicht. Dan kunnen de partijen daar ook kort op reageren. En dan zullen we even schorsen. Dat betekent dat we even een pauze houden en dan kunnen ook eventuele andere familieleden nog aansluiten voor de benoemingen. We proberen dat zo rond de klok van acht uur, kwart over acht te doen. Dus moeten we even kijken hoe we dat zouden kunnen doen.

En dan na de schorsing gaan we door met de benoeming van de kandidaat-wethouder, de raadsleden en de commissieleden. Is dat akkoord? Dan gaan we die agenda zo doen.

2. Coalitieakkoord 2026-2030 ‘Samen bouwen aan de toekomst van de gemeente Emmen’

De voorzitter: Dan begin ik meteen met het inhoudelijke agendapunt en zelfs het enige inhoudelijke agendapunt. Dat is het Coalitieakkoord 2026-2030 en dat heet ‘Samen bouwen aan de toekomst van de gemeente Emmen’. De behandeling van het Coalitieakkoord van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid en de VVD vindt plaats in één termijn. We hebben met elkaar afgesproken dat de spreektijd maximaal vier minuten bedraagt. Het college heeft geen termijn, aangezien het een raadsaangelegenheid is. Dus we houden het in dit geval ook bij de bespreking in de raad zelf.

Die drie fracties die het akkoord hebben opgesteld – dus Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid en de VVD – krijgen als eerste het woord om het akkoord toe te lichten. En daarna kunnen de overige fracties hun reflectie geven en dan zullen we de volgorde hanteren van groot naar klein.

Misschien goed om u even te melden dat we vanavond geen besluit nemen over het Coalitieakkoord. Het is een akkoord van drie betrokken partijen. Het is ook geen voorstel aan de raad en daarom zijn moties en amendementen bij dit agendapunt niet nodig. Zie het meer als een soort voorwedstrijd, want de inhoudelijke sturing kan plaatsvinden bij de behandeling van de Kaderbrief op 25 juni. Dan hebt u alle gelegenheid om algemene beschouwingen te geven respectievelijk amendementen en moties in te dienen.

Dat is de orde van de behandeling van dit agendapunt. Akkoord? (...) Dan gaan we het inderdaad zo doen en dan geef ik als eerste het woord aan mevrouw Kuipers voor een korte aftrap en het aanbieden van het Coalitieakkoord aan de raad. En mevrouw Kuipers neemt haar inlogkaartje mee. (...) Aan u het woord.

Mevrouw Kuipers (kandidaat-wethouder): De afgelopen weken hebben we onder leiding van de formateur, de heer Otter, op een prettige en constructieve manier met elkaar gesproken. Ik wil dan ook nogmaals onze dank uitspreken voor de ambtelijke inzet tijdens dit traject en ook dank aan de heer Otter voor zijn inzet.

We hebben veel uren met elkaar aan tafel gezeten en de onderwerpen stap voor stap doorgenomen. En dat heeft geleid tot een akkoord waar we met vertrouwen aan de slag willen gaan. Een akkoord op

hoofdpijnen. We zien dit als een goed vertrekpunt voor een nieuwe bestuursperiode en kijken uit naar de samenwerking met de gemeenteraad, het college en natuurlijk de inwoners van onze gemeente. En daarom bied ik u namens de VVD, de PvdA en Wakker Emmen heel graag dit Coalitieakkoord aan. [Overhandigt het boekwerk met het Coalitieakkoord aan de voorzitter.]

De voorzitter: Dit mag ik als voorzitter van de raad in ontvangst nemen: ‘Samen bouwen aan de toekomst van de gemeente Emmen; het Coalitieakkoord van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid en de VVD.

Dan geef ik als eerste het woord aan de fractie van Wakker Emmen. Misschien goed om dat vanaf het spreekgestoelte te doen. (...) Voor de mensen die denken: wat is dat allemaal met dat kaartje? Die microfoon werkt alleen maar met een inlogpasje en we zitten inmiddels op ongeveer een derde van de raadsleden die het pasje vergeet op weg naar het spreekgestoelte. Maar de heer Hoogenberg niet. (...) Aan u het woord.

Eerste termijn

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Hij zou het moeten doen zo, de microfoon.

Dag, allemaal! Wakker Emmen is trots op dit akkoord dat we met onze partners, de PvdA en de VVD, hebben bereikt. Het akkoord kiest voor hoofdpijnen. Het gaat uit van vertrouwen in de kracht van de gemeente Emmen, maar is ook eerlijk over de uitdagingen die voor ons liggen. Het wordt namelijk niet eenvoudig de komende jaren, omdat grote opgaven zijn waar Emmen voor staat. Het vraagt om keuzes.

Maar laten we eerlijk zijn: niets doen is ook een keuze. Achterover leunen betekent dat we de toekomst van Emmen aan het toeval overlaten en dat vinden wij onverantwoord. Daarom willen we samen bouwen aan de toekomst van onze mooie gemeente. Zo willen we groeien richting de 120.000 inwoners en dat vraagt visie en lef, maar ook realisme. Want groei zonder draagvlak werkt niet. Groei zonder investeringen en leefbaarheid en openbare ruimte werkt evenmin.

Daarom is het goed dat dit akkoord niet alleen spreekt over ambities, maar ook over betaalbaarheid, uitvoerbaarheid en prioriteiten. Dit akkoord kiest daarom bewust voor ontwikkeling en groei, voor verdere versterking van onze economie, voor woningbouw, voor het verbeteren van veiligheid, voor investeringen in al onze dorpen en wijken. Niet omdat groei een doel op zichzelf is, maar omdat stilstand achteruitgang betekent.

En groei begint bij wonen. Er moet gebouwd worden, niet alleen in aantallen maar ook in kwaliteit en diversiteit. Voor starters, gezinnen en senioren. Voor mensen die nu wachten op een woning. Want wonen is geen abstract dossier en vrij naar de woorden van Jan Schäfer: ‘In een dossier kun je niet wonen.’

Groei moet samengaan met leefbaarheid. Juist wat Emmen sterk maakt: rust, ruimte en gemeenschapszin moeten we behouden. Dat vraagt investeringen in alle dorpen en wijken wederom, openbare ruimte en voorzieningen. Denk aan sportaccommodaties, zwembaden en buurthuizen. Mensen moeten niet alleen kunnen wonen in een huis, het moet ook hun thuis zijn. En bij thuisvoelen hoort vanzelfsprekend ook veiligheid. Veiligheid in je huis, in je straat, in je wijk. Kortom: overal.

Inwoners moeten zich gehoord en beschermd voelen. En ik zeg met nadruk ‘voelen’. Qua cijfers scoort Emmen nog goed, maar we moeten verder op de weg die we als raad al gekozen hebben om dat gevoel van veiligheid ook verder te versterken. Dat vraagt om inzet op handhaving, preventie en samenwerking, maar ook duidelijke keuzes als grenzen worden overschreden. Veiligheid mag nooit vanzelfsprekend worden gevonden.

Voorzitter, een sterke gemeente is ook een sociale gemeente. Een gemeente waarin iedereen meetelt en waarin mensen niet tussen wal en schip raken. En economisch kiest dit akkoord nadrukkelijk voor toekomstkracht en die is nodig. De kansen rond de Nedersaksenlijn, de Greenwise Campus en bereikbaarheid zijn te belangrijk om te laten liggen. De werkgelegenheid en de economische ontwikkeling zijn geen doelen op zich, maar medebepalend voor brede welvaart en welzijn in onze gemeente. Een sterke economie betekent kansen voor inwoners, sterke voorzieningen en perspectief voor volgende generaties.

Voorzitter, ambities zijn mooi. Maar zonder gezonde financiën blijft het bij beloften op papier. En daarom vinden wij het belangrijk dat dit akkoord eerlijk is, want niet alles kan tegelijk. Dat vraagt om verstandig financieel beleid en de bereidheid om keuzes te maken. En dat zijn soms moeilijke keuzes.

Dat vraagt veel van deze coalitie. Maar dat vraagt ook veel van deze raad. En dan kijk ik allemaal echt even goed, moet ik zeggen, hoor. Want wij realiseren ons echt heel goed dat een coalitie geen alleenrecht heeft op goede ideeën. Sterker nog, juist in een gemeenteraad ontstaan vaak de beste oplossingen, wanneer politieke verschillen niet worden ingezet om elkaar de loef af te steken, maar om plannen beter te maken. En daarom ook een open uitnodiging aan alle fracties in deze raad. We hopen en vertrouwen zelfs op een debat dat stevig mag zijn, kritisch mag zijn, maar vooral inhoudelijk blijft. Een debat waarin niet een eigen persoonlijk voordeel vooropstaat, maar de vraag: wat is goed voor de inwoners van Emmen?

Want, voorzitter – ik kom bijna tot een afronding – de werkelijkheid zal ons de komende jaren ongetwijfeld weer verrassen. Nieuwe vraagstukken zullen op ons afkomen die vandaag nog niet in het akkoord kunnen staan. En John Lennon zei het al: ‘Het leven is wat je gebeurt, terwijl je andere plannen maakt.’ Als we dat beseffen, flexibel zijn en met respect openstaan voor andere meningen, dan pas zal blijken hoe sterk deze raad werkelijk is. Want uiteindelijk worden inwoners niet geholpen door politieke loopgraven.

Voorzitter, wij hebben veel vertrouwen in dit akkoord. We hebben veel vertrouwen in de wethouders en we gaan er samen werk van maken. We gaan dus samen bouwen aan de toekomst van Emmen.

Mevrouw Louwes (PvdA): Vooruitgang ontstaat niet door tegenover elkaar te staan, maar door samen de schouders te zetten onder wat ons verbindt. En met die overtuiging kijken wij als Partij van de Arbeid naar het Coalitieakkoord 2026-2030. Een akkoord dat niet alleen richting geeft aan de komende bestuursperiode, maar ook een uitnodiging vormt om samen te bouwen aan de toekomst van Emmen.

Allereerst wil ik namens de Partij van de Arbeid onze waardering uitspreken voor de heer Otter. Zowel voor zijn rol als informateur in de eerste fase na de verkiezingen als voor zijn rol als formateur tijdens de totstandkoming van dit Coalitieakkoord. De wijze waarop hij dit proces heeft begeleid, kenmerkte zich door begrip voor elkaar, wederzijds respect en vertrouwen. Waarden die niet alleen belangrijk zijn tijdens onderhandelingen, maar die ook de basis vormen voor goed bestuur. Daarnaast wil ik de onderhandelaars van Wakker Emmen en de VVD bedanken voor de prettige en constructieve samenwerking. En ook een woord van dank aan de ambtelijke ondersteuning, die ervoor heeft gezorgd dat de ideeën, gesprekken en afspraken zorgvuldig zijn vertaald in dit akkoord. Tegelijkertijd zorgden zij er altijd voor dat wij tijdig de benodigde stukken beschikbaar hadden. Hun inzet heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het resultaat dat vandaag voorligt.

De Partij van de Arbeid staat vanzelfsprekend positief tegenover dit Coalitieakkoord. Het is een akkoord op hoofdlijnen, zoals door de raad gewenst. En dat past bij deze tijd. Niet alles wordt vooraf dichtgetimmerd. Er blijft ruimte om samen met de raad, inwoners en maatschappelijke partners invulling te geven aan de uitdagingen en de kansen die zich de komende jaren aandienen. Wij zien dit akkoord dan ook niet als een eindpunt, maar als het kompas dat richting geeft aan de keuzes die voor ons liggen. Die keuzes zullen niet altijd eenvoudig zijn. De komende vier jaar brengen financiële uitdagingen met zich mee en juist daarom hecht de Partij van de Arbeid grote waarde aan samenwerking. Niet alleen binnen de coalitie, maar met de gehele raad. En minstens zo belangrijk: met de inwoners van onze gemeente.

Een sterke samenleving bouw je immers niet van achter een vergadertafel alleen, maar samen met de mensen voor wie we het doen. De titel van het akkoord ‘Samen bouwen aan de toekomst van de gemeente Emmen’ sluit daar dan ook naadloos op aan. Voor de Partij van de Arbeid betekent die toekomst dat er voldoende betaalbare woningen zijn voor iedereen die in Emmen wil wonen. Het betekent ook dat we blijven investeren in een sterk sociaal domein waarin mensen tijdig de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Vroegsignalering is daar een heel goed voorbeeld van: problemen voorkomen is niet alleen menselijker, maar vaak ook effectiever.

Tegelijkertijd willen we de kansen die de afgelopen jaren zijn gecreëerd, maximaal benutten. Ontwikkelingen zoals de Greenwise Campus en de Nedersaksenlijn bieden perspectief voor economische groei, innovatie en nieuwe werkgelegenheid. Die kansen moeten we verzilveren. Groei is daarbij geen doel op zich, maar een middel om onze voorzieningen toekomstbestendig te houden. De schaalvergroting die Emmen nodig heeft, helpt ons om onderwijs, zorg, cultuur, sport en bereikbaarheid op peil te houden. En omgekeerd zijn juist die voorzieningen essentieel om nieuwe inwoners, bedrijven en talenten aan onze gemeente te binden.

Wij zien uit naar een constructieve samenwerking binnen de coalitie en met de volledige gemeenteraad om de ambities uit dit akkoord verder vorm te geven. Want uiteindelijk rust die verantwoordelijkheid niet alleen op de schouders van het college, maar op die van ons allemaal. Ondanks onze verschillende politieke overtuigingen delen we één gemeenschappelijk doel: het welzijn van de inwoners van Emmen en een toekomst waarin iedereen de kans krijgt om vooruit te komen. Laten we daarom de komende jaren niet alleen spréken over de toekomst van Emmen, maar die toekomst ook samen vormgeven. Met vertrouwen, met betrokkenheid en met de overtuiging dat we verder komen wanneer we elkaar weten te vinden.

De heer Meijer (VVD): Ja, vandaag bespreken we het Coalitieakkoord voor de periode 2026-2030. Een akkoord waarmee we samen bouwen aan de toekomst van de gemeente Emmen.

Voor de VVD is dit een bijzonder moment. Na twaalf jaar neemt de VVD weer deel aan een college van burgemeester en wethouders. Daar zijn we trots op, niet omdat het om posities gaat, maar omdat we vanuit een bestuurlijke verantwoordelijkheid kunnen bijdragen aan de toekomst van onze gemeente. Wij kijken terug op een constructieve en plezierige onderhandeling onder leiding van formateur Jisse Otter, samen met de medewerkers van de gemeente Emmen. Het resultaat is een akkoord waarin belangrijk liberale uitgangspunten goed zijn verankerd.

Voorzitter, de VVD heeft zich tijdens de onderhandelingen sterk gemaakt voor meer en snellere woningbouw. Onze inwoners verdienen een woning die past bij hun wensen en levensfase. Daarnaast hebben wij nadrukkelijk aandacht gevraagd voor veiligheid. Mensen moeten zich veilig voelen in hun buurt of straat en in het centrum, in dorpen en wijken.

Ook de economie heeft een prominente plaats gekregen in dit akkoord. Een sterke economie zorgt voor banen, kansen en voorzieningen. Daarom zijn wij er trots op dat de VVD de wethouder voor economische zaken mag leveren. Dat zijn er belangrijke onderwerpen voor ondernemers en bedrijven.

Voorzitter, de bereikbaarheid is voor de VVD een speerpunt. Natuurlijk stimuleren we wandelen, fietsen en openbaar vervoer, maar de auto blijft voor veel inwoners van Emmen onmisbaar. Daarom hebben wij ons ingezet voor goed onderhouden wegen, een goede doorstroming en goede en voldoende parkeerplaatsen.

De komende jaren staan we voor grote uitdagingen en grote kansen. Denk aan de verdere ontwikkeling van de Greenwise Campus, de komst van de Nedersaksenlijn en de realisatie van de Sportcampus. Dit zijn investeringen die bijdragen aan de aantrekkingskracht en toekomstbestendigheid van onze gemeente. Dat alles in een tijd waarin de gemeente financieel onder druk staat. Juist daarom is het belangrijk om verstandig te investeren, keuzes te maken en te werken aan groei en ontwikkeling.

Ook op sociaal gebied nemen wij onze verantwoordelijkheid. De VVD wil zich inzetten voor goed en betaalbaar jeugdbeleid en zal zich, waar nodig, samen met onze partners inzetten voor een krachtige lobby richting Den Haag om de nodige middelen daarvoor beschikbaar te krijgen.

De VVD is klaar voor de komende bestuursperiode. We hebben vertrouwen in dit akkoord en kijken uit naar de samenwerking met de raad om deze plannen door te zetten voor onze inwoners. We wensen het college en uiteraard onze wethouder, Patrick de Jonge, veel succes met de uitvoering van dit akkoord.

De heer Wittendorp (CDA): Voorzitter, vanuit het perspectief van het CDA-programma zien wij veel overeenkomsten met dit Coalitieakkoord. Dat verbaast ons niet, want wij hebben al eerder aangegeven dat het verkiezingsprogramma van de grootste coalitiepartij veel overeenkomsten kent met ons programma. Op meerdere grote dossiers zien we dan ook een duidelijke overlap. Dat is natuurlijk mooi, daar zijn we gewoon blij mee. Op wonen, bereikbaarheid, veiligheid en economie staat veel waar wij ons in kunnen vinden.

Net als in ons verkiezingsprogramma is wonen de hoofdpoging van dit akkoord en minder regels en sneller bouwen. Wij zijn het helemaal eens met de coalitie. De vraag hoe weerbarstig is, blijft natuurlijk. Ook de hoofdrol voor de Greenwise Campus zien wij als grote winst. En als laatste overeenkomst willen wij de financiële degelijkheid van het akkoord benoemen.

Uiteraard hebben wij ook opmerkingen. De menselijke maat, het verenigingsleven, de zorg en mantelzorg en gemeenschapsvorming hadden van ons wel wat steviger terug moeten komen. Het CDA heeft het over fatsoen, omzien naar elkaar, gespreide verantwoordelijkheid en rentmeesterschap. Wij hebben niet meegeschreven aan dit akkoord en het is natuurlijk ook logisch dat deze CDA-accenten er

niet zo in staan. Wij vinden ze wel heel belangrijk en met ons veel inwoners. En daarom benoemen wij ze nu. Voorzitter, de slotconclusie blijft dat er veel in staat waar het CDA zich in kan vinden.

Ten slotte. Dit akkoord op hoofdlijnen stipt veel thema's aan, maar echte keuzes worden er door de coalitie nog niet gemaakt. Zolang er voldoende financiële ruimte is, hoeft dat ook niet. Maar als wij kijken naar de eerste Bestuursrapportage van dit jaar, is dat niet de richting waar we de komende jaren naartoe zullen gaan. Als raad zullen we die keuzes wel moeten maken en prioriteiten moeten stellen, omdat zal blijken dat niet alles kan. En van het CDA mag daarbij een positieve en constructieve oppositierol verwacht worden.

Tot zover, voorzitter.

De heer Slim (FvD): Meneer de voorzitter, de Goedheiligman is vroeg dit jaar. We zien een document vol ambities, projecten, groeiplannen, subsidies, fondsen en investeringen. Het akkoord spreekt meerdere keren uit dat niet alles tegelijk kan en dat er scherpe keuzes nodig zijn. Maar keuzes worden er nauwelijks gemaakt. Het is een lange wensenlijst waarin iedere coalitiepartij iets terugziet. Geen richting, geen prioriteiten. Toch beschouwen we dit als positief. Als de coalitie geen koers bepaalt, dan biedt dan ons als raad de mogelijkheid om dat wél te doen. Daar zullen we zeker gebruik van maken.

Als Forum voor Democratie kiezen we dat wat inwoners van ons vragen: een prettig en veilig woonklimaat, voldoende huizen voor onze inwoners, de basis op orde. Om dat voor de toekomst veilig te stellen, steunen we ook de ontwikkelingen rond de Nedersaksenlijn en de Greenwise Campus. Want stilstand is achteruitgang.

De in het akkoord genoemde geopolitieke ontwikkelingen zijn inderdaad zorgelijk. Ons standpunt daarover heb ik vorige week al toegelicht. Ik ga dit echt niet herhalen, wees niet bang. We zullen druk moeten blijven uitoefenen op de landelijke politiek om genoeg geld te krijgen voor de grote lokale opgaven. Want alleen hier in Emmen liggen onze prioriteiten. Als fractie van Forum voor Democratie kijken we uit naar de inhoudelijke bespreking op 25 juni.

Dank u wel.

De heer Knol (PVV): Ja, vandaag bespreken we het Coalitieakkoord met grote ambities voor onze gemeente. Ambities op het gebied van woningbouw, veiligheid, economie en leefbaarheid. Laten we ook eerlijk zijn: we zien onderdelen waar we ons in kunnen vinden, maar ook zien we grote verschillen met waar de PVV voor staat.

Voorzitter, veiligheid is voor de PVV topprioriteit. Daarom waarderen wij dat de coalitie eindelijk erkent dat de situatie rondom het stationsgebied en Nieuw-Weerdinge ernstig is en de veiligelanders een belangrijk deel van de overlast veroorzaken. Maar erkennen is niet hetzelfde als oplossen. PVV Emmen meer zichtbare politie en handhaving op straat en het behoud van politiefaciliteiten in onze regio en een hardere aanpak van overlastgevers. Wij zullen de coalitie dan ook kritisch volgen op de vraag of deze mooie woorden daadwerkelijk leiden tot meer veiligheid voor onze inwoners.

Voorzitter, bij immigratie zien we misschien wel het grootste verschil. De coalitie accepteert de uitvoering van de Spreidingswet en blijft de wettelijke taken rondom opvang uitvoeren. PVV Emmen heeft juist een glashelder standpunt. Geen uitbreiding van de opvang, kritische houding tegenover de Spreidingswet en uiteindelijk de afbouw van de asielopvang in onze gemeente. Wij willen dat woningen, voorzieningen en veiligheid op de eerste plaats ten goede komen aan onze eigen inwoners.

De coalitie wil 8.000 woningen bouwen richting 2040, om zo op 120.000 inwoners uit te komen. Dit ambitieuze woningbouwproject is hard nodig. We vragen ons dan ook af waar die 11.000 nieuwe inwoners vandaan gaan komen. Zijn dit westerlingen die hier komen rentenieren? Zijn dit immigranten die met voorrang een woning krijgen? Zijn dat eigen inwoners of inwoners uit de regio? Maar voor de PVV geldt één fundamenteel uitgangspunt: onze eigen inwoners op één. Starters uit Emmen, onze eigen jongeren, senioren moeten voorrang krijgen boven mensen buiten deze regio. Statushouders mogen geen voorrangspositie meer krijgen op de woningmarkt. Daarnaast zien we dat het akkoord veel aandacht voor hoogbouw en grootschalige ontwikkeling heeft. PVV Emmen wil juist bouwen passend bij de omgeving, met behoud van het karakter van de dorpen en wijken. Binnenkort komt daar ook een voorstel voor richting uw raad om dat mogelijk te maken.

Voorzitter, PVV Emmen staat voor een gemeente die zuinig omgaat met belastinggeld. Geld van onze inwoners moet terug naar de inwoners. De coalitie presenteert honderden miljoenen euro's aan investeringen en spreekt tegelijkertijd over financiële onzekerheid vanuit Den Haag. Dat roept veel

vragen op. Hoeveel risico lopen onze inwoners straks dat deze plannen duurder uitvallen dan begroot? Welke projecten zijn daadwerkelijk noodzakelijk en welke zijn wensdenken? PVV Emmen blijft kritisch op prestigeprojecten en wil dat de kerntaken altijd voorrang krijgen. Veiligheid, zorg, woningbouw en onderhoud van de openbare ruimte.

Dan nu klimaat en energie. Ook hier zien we duidelijk verschillen. De coalitie zet stevig in op de energietransitie, klimaatregelingen en energieprogramma's. De PVV kiest voor realistisch beleid dat betaalbaar blijft voor de inwoners. Geen klimaathysterie, geen extra lasten voor gezinnen, ondernemers en boeren en geen aantasting van ons Drentse landschap door nieuwe wind- en zonneprojecten.

Voorzitter, wij zijn blij dat het akkoord spreekt over ruimte voor ondernemers, industrie, landbouw en glastuinbouw. Maar we missen een stevige vuist richting Den Haag als het gaat om stikstofregels en regeldruk. Onze boeren, tuinders en ondernemers verdienen vertrouwen in plaats van steeds nieuwe beperkingen. Dat is een belangrijk uitgangspunt voor de PVV.

Waar we wel raakvlakken zien, is het behoud van de voorzieningen. Het Scheper Ziekenhuis, sportvoorzieningen en de ondersteuning van ouderen. PVV Emmen zal zich blijven verzetten tegen bezuinigingen op de zorg en ondersteuning. Zorggeld hoort naar de zorg te gaan en niet naar bureaucratie.

Dan, voorzitter, kom ik bijna tot een afronding. Ik zie u...

De voorzitter: Nou, niet 'bijna'. U komt tot een afronding, dat weet ik zeker...!

De heer Knol (PVV): Zeker!

De voorzitter: En rap ook! Ja. Maak uw slotzin.

De heer Knol (PVV): Het coalitieakkoord bevat goede intenties op het gebied van veiligheid, woningbouw en economische ontwikkeling. Maar voor PVV Emmen blijft de belangrijkste vraag: worden onze eigen inwoners daadwerkelijk op één gezet? Worden woningen gebouwd voor Emmenaren? Wordt de overlast daadwerkelijk opgepakt? Wordt belastinggeld uitgegeven aan kerntaken? En wordt onze Drentse identiteit beschermd?

Dank u wel, voorzitter.

De heer Koops (D66): Allereerst wil D66 beginnen met de complimenten. In het huidige politieke klimaat worden vaker loopgraven gegraven dan bruggen gebouwd en het is Wakker Emmen, PvdA en de VVD ondanks de verschillen tussen hun partijen gelukt om snel tot een akkoord te komen. Dat is wat ons betreft prijzenswaardig. Tegelijkertijd begrijpen wij na het lezen van het akkoord toch ook wel waarom het zo snel gelukt is.

De komende jaren zijn cruciaal voor de toekomst van Emmen. De woningbouwopgave, grote ontwikkelingen als de Nedersaksenlijn, de Greenwise Campus en de Sport- en Beweegcampus, de klimaattransitie, de onder druk staande cultuursector, bereikbare en betaalbare zorg, participatie: al die onderwerpen vragen om duidelijke keuzes en ambitie. Ondanks dat wij ons wel degelijk herkennen in bijvoorbeeld de woningbouwplannen en de visies op de economie en de jeugdzorg, lezen wij in het akkoord bovenal de wens om door te gaan op dezelfde weg en pogingen om iedereen tevreden te houden. Dat heeft in onze ogen uiteindelijk tot een behoudend akkoord dat te weinig kiest voor de toekomst en dat door het gebrek aan duidelijke financiële keuzes in het midden laat wat de echte prioriteiten zijn.

Een van de prioriteiten van deze coalitie waar in ieder geval geen onduidelijkheid over kan bestaan, is veiligheid, waarbij wat ons betreft wel erg veel nadruk wordt gelegd op veiligelanders en repressie. Daarbij vonden wij het vrij treffend dat het woord 'wapenstok' in dit akkoord vaker voorkomt dan woorden als 'Europa', 'gelijkwaardigheid', 'progressief', 'Den Haag' of 'dromen'.

Ook in de andere onderdelen zien wij het behoudende karakter van dit akkoord terug. Zo vinden wij onbegrijpelijk dat onderwijs geen eigen hoofdstuk heeft gekregen. Een gemeente die wil inzetten op groei, kansen ziet in de Greenwise Campus en een grote opgave heeft in de jeugdzorg, moet het onderwijs serieuzer nemen. Datzelfde geldt wat ons betreft voor de klimaattransitie, want het gaat in dit akkoord vaker over het vestigingsklimaat dan over verduurzamingsmaatregelen. En ook cultuur

verdient een stevigere positie dan slechts als nagedachte van het hoofdstuk 'Economie', want cultuur is zo veel meer dan alleen vrijetijdsbesteding.

Voorzitter, elke Emmenaar verdient het om met vertrouwen uit te kijken naar de toekomst. Wij geloven dan ook dat Emmen meer kan zijn dan een gemeente die zich vooral berust in wat is en niet blijft dromen over wat kan zijn. D66 zal daarom de komende jaren constructieve oppositie voeren. Goede voorstellen zullen we steunen en waar ambitie ontbreekt, zullen wij de coalitie eraan blijvend helpen herinneren dat er in ieder geval één partij in Emmen is die koppig zal blijven volhouden: 'Het kan wél!'.

Dank u wel.

Mevrouw Croezen (Veilig Emmen): Ook wij hebben kennisgenomen van het Coalitieakkoord en zien ambitieuze plannen voor de toekomst van Emmen. Er wordt ingezet op woningbouw, economische ontwikkeling, veiligheid, bereikbaarheid en behoud van belangrijke voorzieningen. En dat zijn allemaal onderwerpen die voor ons, Veilig Emmen, dus ook van groot belang zijn.

Tegelijkertijd hebben wij ook wel een aantal zorgen dat wij vandaag willen uitspreken. De coalitie spreekt de ambitie uit door te groeien naar 120.000 inwoners. Dat is een forse groei. Maar hoe wordt die groei precies gerealiseerd? Welke rol spelen woningbouw, werkgelegenheid, onderwijs en economische ontwikkeling hierin? En wat betekent deze groei voor onze zorg, onze scholen, onze infrastructuur, veiligheid en leefbaarheid? Voor Veilig Emmen geldt dat groei nooit een doel op zich moet zijn. Groei moet leiden tot een betere kwaliteit voor de inwoners die hier wonen. Onze inwoners moeten merken dat voorzieningen meegroeien en niet verder onder druk mogen komen te staan.

Op het gebied van woningbouw zien wij grote ambities. Dat is noodzakelijk, want veel starters, gezinnen, senioren wachten allemaal op een passende woning. En tegelijkertijd weten wij dat de eerdere ambities niet altijd volledig zijn gerealiseerd. Daarom zullen wij het college blijven vragen hoe doelstellingen worden vertaald naar concrete resultaten voor onze inwoners.

Op het gebied van veiligheid lezen wij stevige ambities over de aanpak van overlast, ondermijning, drugscriminaliteit en de problematiek rondom het stationsgebied en Nieuw-Weerdinge. Dat waarderen wij. Maar uiteindelijk tellen voor inwoners niet de plannen, maar de resultaten. Mensen willen zich veilig voelen in hun straat, wijk en dorp. Voorzitter, veiligheid is voor Veilig Emmen niet alleen een politiek onderwerp, maar ook een onderwerp dat veel van onze fractieleden vanuit hun dagelijkse praktijk kennen. Binnen onze fractie is de kennis aanwezig op het gebied van veiligheid, handhaving, openbare orde, crisisbeheersing, zorg en maatschappelijke veiligheid. En die ervaringen zetten wij graag constructief in voor onze gemeente. Want veiligheid is geen thema van één partij, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Veilig Emmen zal voorstellen steunen die bijdragen aan een sterker, veiliger en leefbaar Emmen. Waar nodig zullen wij kritische vragen stellen en het college scherp houden op de uitvoering van de gemaakte afspraken. Want uiteindelijk hebben de inwoners niet gestemd voor mooie woorden op papier, zij verwachten resultaten. Zij verwachten een gemeente die luistert, handelt én levert. En daar zullen wij als Veilig Emmen ons de komende jaren, samen met de raad, met volle overtuiging voor inzetten.

Dank u wel.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Voorzitter, het Coalitieakkoord 'Samen bouwen aan de toekomst van de gemeente Emmen' geeft richting en laat ambitie zien. Namens 50PLUS spreken wij waarderen uit voor uw inzet om te investeren in wonen, veiligheid, leefbaarheid en inclusie. Tegelijkertijd kijken wij vooral naar de uitvoering, want daar wordt het verschil gemaakt.

Wonen is daarbij een cruciaal punt. Er moet meer gebouwd worden – dat weet iedereen. En die plannen bij de coalitie aanwezig. Maar daarbij moet betaalbaarheid centraal blijven staan. Sociale woningbouw is niet alleen bedoeld voor gezinnen met drie slaapkamers. Er is juist vooral behoefte aan kleinere betaalbare woningen voor alleenstaanden, ouderen en starters. Concepten zoals *tiny houses* verdienen daarin een serieuze plek binnen het woningaanbod. Niet als experiment, maar als volwaardig onderdeel van de oplossing.

Daarnaast blijft het belangrijk dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Gelukkig lezen we dat ook deze coalitie aandacht heeft voor inclusie. Dat betekent dat toegankelijkheid in de openbare ruimte

goed geregeld moet zijn: voldoende invalidenparkeerplaatsen, veilige trottoirs, goed onderhouden geleidelijnen voor blinden en slechtzienden. Dat moet geen sluitpost zijn, maar standaardbeleid.

Ook de sociale kant vraagt aandacht. Eenzaamheid onder zowel ouderen als jongeren is een groeiend probleem. Buurthuizen in wijken als Emmerhout en de Rietlanden zijn daarom geen luxe, maar noodzakelijk. Wij verwachten dat deze voorzieningen in deze bestuursperiode dan ook echt eindelijk gerealiseerd worden en niet opnieuw onderwerp worden van langdurige studies of uitstel.

Daarnaast willen wij aandacht vragen voor de openbare ruimte in het algemeen. Bankjes in de wijken en parken zijn zó belangrijk voor de leefbaarheid en de ontmoeting. Mensen kunnen er uitrusten, elkaar even spreken en zich welkom voelen in hun eigen buurt. Dat vraagt om onderhoud en om voldoende voorzieningen.

Wat betreft het Renssenpark. Dit dossier loopt al jaren. Er zijn plannen, gesprekken en onderzoeken, maar inwoners zien vooral dat duidelijkheid uitblijft. Ook hier geldt: het is tijd om knopen door te hakken en richting te kiezen. En niet blijven uitstellen, maar uitvoeren.

Wel verbaast het 50PLUS dat bij de citymarketing, die we in Emmen sterk en herkenbaar moeten maken, het toerisme helemaal niet vermeld is. Dat begrijpen we niet en we hopen maar dat dat een foutje is.

Voorzitter, 50PLUS is positief over de richting van dit Coalitieakkoord. Maar wij zullen kritisch blijven op de uitvoering. Mooie woorden zijn niet genoeg, inwoners moeten het merken in hun dagelijks leven. Wij wensen het college veel wijsheid en zullen u constructief volgen, maar ook aanspreken waar daadkracht of keuzes achterblijven.

Ik dank u wel.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Mijn felicitaties aan de coalitiepartijen Wakker Emmen, PvdA en VVD met het bereiken van dit akkoord en dank voor de overhandiging. En stiekem hadden we hem van tevoren al gelezen.

Maar goed dat u op hoofdlijnen blijft, want bestuur moet wendbaar zijn. We weten gewoon niet wat de komende jaren op ons afkomt en hoe we daar precies mee om moeten gaan. De heer Hoogenberg zei dat inderdaad al treffend in zijn inleiding.

Als ChristenUnie hadden we de slogan ‘Geloven, durven, doen’ en toch wil ik ook dit Coalitieakkoord langs die meetlat leggen. [Buiten het gemeentehuis weerklinkt een vuurwerkexplosie.] Kijk, het nu al knallend! En om te beginnen bij ‘doen’. Want er staan veel concrete voorstellen en punten in dat akkoord en voor mensen die heel herkenbaar zijn. 30 procent sociale huurwoningen, een aanvalsplan voor jongeren en starters, een brede aanpak voor veiligheid door het voltallige college straks. Wat ons betreft niet alleen een bestuurlijke opdracht, maar ook voor de hele samenleving. En goed onderhouden wegen zonder achterstallig onderhoud. Al die punten zijn eigenlijk niet nieuw: die hebben we de afgelopen jaren ook al wel behandeld. Maar het gaat er nu wel om dat we daar de komende tijd concrete voortgang en verandering op zien.

En dan ‘durven’. Ik heb het hier al vaker over moed gehad en zie je ook hier weer terug om ‘te bouwen aan de toekomst’, zoals u zelf zegt. De Greenwise Campus, de Sport- en Beweegcampus, de Nedersaksenlijn, maar ook het cultureel aanbod en een binnenstad die past bij de toekomstige schaa sprong. Ja, dat vraagt om durf en bestuurlijke moed. Bij de behandeling van het informatierapport zei ik ook al dat voortgang daarop nodig is, hoewel de vruchten van die inspanning pas over vele jaren blijken. Dus blijf daar ook als coalitie scherp op met elkaar. Ik houd u daar in ieder geval scherp op.

En voorzitter, ‘geloven’. In politieke zin heeft dat voor ons ook te maken met mensen en hoe we met de schepping omgaan. Rondom klimaat lezen we dan al veel te snel teksten als ‘betaalbaar’ en ‘uitlegbaar’. Maar dat lijken ons nou juist zaken waar een overheid wat aan kan doen. Je kunt iets uitlegbaar maken en betaalbaar maken. Dat is een soort voorwaarde die niet ergens anders gelegd wordt.

Als het gaat om mensen, gaat het om de vraag hoe we gemeenschappen vormen, hoe we met elkaar samenleven. We lezen daar goede dingen over. Over de voorzieningen die we hebben, de sociale basis wordt genoemd. Dit moet veel beter uitgewerkt worden. Maar daar ook meteen het kader van heldere afspraken en zoeken naar wat meerwaarde heeft. Zelfs het sociale hoofdstuk klinkt wat afstandelijk als een vangnet alleen tijdelijk is en misbruik stevig wordt aangepakt. Dat klinkt dan misschien wel tot daartoe wel logisch, maar doet al snel afbreuk aan de goede woorden die erin staan. Het komt hier en

daar zakelijk over of kil. Onze oproep is om oog te blijven houden voor inwoners, voor de menselijke maat, voor de mensen achter die teksten. Wees barmhartig en voel u bewogen. Houd de menselijke maat in beeld. U hebt die verantwoordelijkheid niet voor uzelf, maar om het goede te zoeken voor onze inwoners.

En bij de ChristenUnie ging die term ‘geloven’ ook over het diepere fundament dat wij als partij hebben. Dat gaat verder dan concrete punten, maar biedt juist ook bij onvoorziene omstandigheden richting. De vraag is: welk fundament heeft deze coalitie eigenlijk? Waar laten jullie je door leiden? Waarop hebben jullie elkaar gevonden?

Voorzitter, dan belooft de foto op de kaft niet zo heel veel goeds eigenlijk. Want ja, die vragen stellen zichzelf eigenlijk: uit welk moeras komt u? Of: in welk moeras leidt u ons? Of zet u ons onder water? Of gaat u de gemeente droogleggen? Ja, het is niet een foto die ik heb uitgekozen. U hebt dat zelf gedaan! Of in ieder geval, voorzitter, laat dat de eerste les zijn voor een coalitie in zorgvuldigheid. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zou een prijsvraag uit kunnen schrijven: wat heeft de samensteller bedoeld met deze illustratie? Ja.

We gaan naar Hart voor Emmen. Meneer De Jong, ook aan u voor vier minuten maximaal het woord.

De heer De Jong (Hart voor Emmen): Voorzitter, een gemeente is geen groeimodel. Een gemeente is ook geen beleidslaboratorium. Een gemeente is een gemeenschap van gezinnen, ouderen, jongeren, dorpen, wijken, verenigingen, kerken, ondernemers en de mensen die hier hun leven hebben opgebouwd. Goed bestuur begint wat ons betreft daarom met helderheid. Met zuiver benoemen van wat men bedoelt. Want wie woorden vertroebelt, vertroebelt ook de verantwoordelijkheid. En daar zitten toch wel wat momenten van in, in dit Coalitieakkoord.

Op het eerste gezicht klinkt heel veel redelijk. Meer woningen, sterke dorpen, veiligheid, zorg dichtbij. Niemand is tegen betaalbaar wonen of leefbaarheid. Maar onder die redelijke taal ligt een groot bestuurlijk geloofsartikel: ‘de schaalsprong’. De coalitie wil groeien van 109.000 naar 120.000 inwoners en zegt daarvoor tot 2040 nog 8.000 woningen nodig te hebben. Dat is ongeveer 11.000 inwoners erbij met 8.000 woningen. Oftewel, ongeveer anderhalve inwoner per woning.

Voorzitter, dan is onze vraag eenvoudig: voor wie bouwen dan eigenlijk? Als het om die gezinnen, waarom klopt de rekensom dan niet met deze gezinsgroei? Als dit vooral gaat om alleenstaanden, studenten, urgenten, kleine huishoudens, zeg dat dan. Maar verkoop niet als vanzelfsprekend gezinsbeleid of dorpsbeleid.

Groei is geen bewijs van vooruitgang. Groei kan ook bestuurlijke ijdelheid zijn, verpakt als een toekomstvisie. De vraag is niet of Emmen groter kán worden, de vraag is of Emmen door die groei beter wordt voor de mensen die hier wonen, werken, zorgen en wachten.

Dan is misschien het scherpste punt dat wij opgemerkt hebben, de huisvesting van statushouders. De coalitie schrijft dat Emmen conform de Huisvestingswet statushouders met voorrang moet huisvesten. Vervolgens staat er dat statushouders zich moeten inschrijven als woningzoekende en uiteindelijk op de wachtlijst staan zoals iedere andere woningzoekende. Daarna staat er dan dat de gemeente de wettelijke opgave wil realiseren zonder specifieke doelgroepen voorrang te geven boven andere spoedzoekers.

Voorzitter, dit kan wat ons betreft niet alle drie tegelijk waar zijn. Of er is voorrang, of men staat gelijk op een wachtlijst. Of de gemeente zoekt alternatieve woonvormen om verdringing te voorkomen. Maar dan moet dat wel opgeschreven worden. Hier wordt die politieke keuze verstoppt achter juridische taal en dat is precies wat niet mag gebeuren. De wettelijke taakstelling verplicht tot huisvesting: de manier waarop sociale huur, flexwoningen, tijdelijke huisvesting, transformatie et cetera, et cetera. Urgentie of geen urgentie: dat is de politieke ruimte.

En wie de ruimte verbergt achter het woord ‘wet’, haalt de raad uit positie. En wie de raad uit positie haalt, haalt uiteindelijk ook de inwoners uit positie. Want zij moeten kunnen zien wie waarvoor kiest. Zeker op een woningmarkt waar veel starters, ouderen, gezinnen, mantelzorgers en andere spoedzoekers soms al jarenlang wachten. Hart voor Emmen zegt daarom: wees eerlijk. Zeg wat verplicht is. Zeg wat een keuze is en laat de raad daarover openlijk besluiten. Wij zijn niet tegen bouwen. En wij zijn al helemaal niet tegen het nakomen van wettelijke verplichtingen. Wij zijn wel tegen bestuurlijke mist op een markt waar de schaarste al pijn doet.

Voorzitter, ons uitgangspunt is helder: eigen inwoners eerst waar dat juridisch kan. Lokale binding maximaal benutten. Geen verdringing zonder expliciet raadsbesluit. En geen schaalsprong zonder bewijs dat dorpen, gezinnen, ouderen, starters en verenigingen er werkelijk beter van worden. Hart voor Emmen wil bouwen voor mensen, niet voor modellen. Voor gezinnen, ouderen, starters en voor de dorpen. Niet voor een schaalsprong die begint met grote woorden en eindigt op de wachtlijst van onze eigen inwoners.

Voorzitter, dan nog één punt ter afronding en dat is ook het laatste hoofdstuk uit dit Coalitieakkoord. Dat gaat over AI en digitale ethiek. Het akkoord schrijft dat technologie een middel is, geen doel en dat de menselijke maat, transparantie en vertrouwen centraal staan. Dat onderschrijven wij, maar bij AI, algoritmes, datagebruik en digitale dienstverlening zijn mooie woorden niet genoeg. De raad moet vooraf kaders stellen en niet achteraf. Hart voor Emmen heeft hierover in de vorige periode een initiatiefvoorstel ingediend en er zijn toezeggingen gedaan in een brief en tijdens de laatste bijeenkomst. Ons verzoek aan het nieuwe college is: kom zo snel mogelijk met een nieuwe datum om dit onderwerp terug op de agenda te zetten. Een inwoner is immers geen dataprofiel, een gezin geen risicoscore en een overheid die digitaliseert, moet juist meer controleerbaar worden en niet minder.

Raadslid Sampimon (GroenLinks): Voorzitter, allereerst wil ik de coalitiepartijen van harte feliciteren met het sluiten van dit akkoord. Daarnaast wil ik eerst heel even stilstaan bij de samenstelling van het nieuwe college. Twee vrouwelijke wethouders is toch duidelijk een stap naar voren ten opzichte van de vorige keer.

Bij het lezen van het akkoord zien wij verschillende punten waarin we ons kunnen vinden. Zo is het goed dat de woningbouwopgave nadrukkelijk wordt benoemd. Toch hebben wij op dit punt ook een belangrijke zorg. De coalitie houdt vast aan een norm van 30 procent sociale huur. Voor GroenLinks is dat onvoldoende. De vraag naar betaalbare woningen is groot en juist voor mensen met een lager of middeninkomen wordt het steeds moeilijker om een passende woning te vinden. Daarom zouden wij liever zien dat Emmen inzet op 40 procent sociale huurwoningen en die dan verspreid over alle dorpen en wijken.

Voorzitter, waar we bij wonen vooral meer ambitie missen, maken we ons bij het hoofdstuk 'Veiligheid' vooral zorgen over de gekozen toon op sommige onderdelen van het akkoord. Voor GroenLinks is artikel 1 van de Grondwet het belangrijkste fundament van onze democratische rechtsstaat. Iedereen is gelijk voor de wet en discriminatie is niet toegestaan. Overlast moet worden aangepakt. Daarbij moeten mensen worden aangesproken op hun gedrag, niet op hun achtergrond. Wanneer bij herhaling specifieke groepen worden benoemd, ontstaat het risico van stigmatisering. Dat vinden we onwenselijk. Preventie, begeleiding, samenwerking tussen verschillende organisaties en een goede inrichting van de openbare ruimte verdienen wat ons betreft meer aandacht dan de optie om boa's uit te rusten met een wapenstok.

Ook op sociaal gebied zien we punten waar het akkoord sterker kan. Wat ons betreft zou de coalitie meer mogen uitgaan van vertrouwen en maatwerk. We vinden het positief dat preventie wordt genoemd in het akkoord en zijn benieuwd hoe deze ambitie wordt ingevuld.

De inclusieparagraaf daarentegen, vinden we opvallend mager. Het verbaast ons dat de LHBTIQA+-gemeenschap nergens expliciet wordt genoemd. Juist in een tijd waarin acceptatie en gelijke rechten niet vanzelfsprekend zijn, mag de gemeente wat ons betreft duidelijk uitspreken dat iedereen zichzelf moet kunnen zijn in Emmen.

Ook op het gebied van energie en klimaat missen we ambitie. De nadruk ligt vooral op wat huishoudens kunnen doen, terwijl juist ook de grote energieverbruikers een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan verduurzaming en verminderen van netcongestie.

Bouwen aan de toekomst is mooi. Voor GroenLinks blijft de vraag: bouwen we aan een gemeente waarin iedereen mee kan doen? Dat vraagt om voldoende betaalbare woningen, om gelijke behandeling van iedere inwoner en om een overheid die uitgaat van vertrouwen. Vanuit die overtuiging zullen wij dit college de komende jaren kritisch en constructief volgen.

Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee zijn alle fracties aan het woord geweest – voor zover aanwezig. Alleen de fractie van de SP was afwezig.

Het is zes minuten voor acht. Het voorstel is om even te gaan schorsen. Daarna gaan we door met onder andere de benoeming en de beëdiging van de wethouders. Ik schors de vergadering tot tien over acht, de vergadering is geschorst.

Schorsing

3.A Benoeming en beëdiging wethouders

De voorzitter: Ik stel voor om weer te beginnen. Als iedereen zijn of haar plaats weer inneemt, dan houden we de vaart er een beetje in. (...) De vergadering is heropend.

Welkom ook aan de mensen die voor het tweede deel aanschuiven. Fijn dat u er bent om dit toch wel bijzondere moment mee te maken. Familie, vrienden, kennissen en dergelijke.

Misschien goed om even de procedure door te nemen, want dat maken we niet dagelijks mee in dezen. Het gaat over agendapunt 3.A, de benoeming en beëdiging van de wethouders: daar beginnen we zometeen mee. In het raadsvoorstel treft u het raadsbesluit over de benoeming van de volgende kandidaat-wethouders aan: mevrouw Kuipers, de heer P.M. Schrik, de heer Jakobs, mevrouw Keen, de heer Wanders en de heer De Jonge. Aangezien de benoeming over personen gaat, gaat dat via een geheime schriftelijke stemming, meld ik u. En voor het tellen van de stemmen benoem ik zoals gebruikelijk de leden van de commissie geloofsbrieven ook als leden van de commissie voor stemopneming. Dat zijn mevrouw Louwes – dat is de voorzitter –, de heer Koops en de heer R. Woltman. En nadat de uitslag door de commissie stemopneming is gedeeld, worden de kandidaat-wethouders beëdigd. Dat is denk ik helder.

De commissie geloofsbrieven heeft vooruitlopend op deze vergadering al gekeken naar alle papieren die eronder liggen en die heeft ze onder begeleiding van de griffier naar de benoembaarheid gekeken. Misschien is het goed dat we, voordat we inderdaad tot overgaan tot de stemming, eerst kijken naar de benoembaarheid. En dus geef ik graag het woord aan mevrouw Louwes als voorzitter van de commissie geloofsbrieven en u brengt een advies uit aan de raad. (...) En u neemt altijd uw pasje mee, dat vergeet u nooit...! U zit nog niet zo heel lang in de raad, dan zij het u vergeven.

Mevrouw Louwes (voorzitter commissie onderzoek geloofsbrieven): Nee, daar moet ik nog even aan wennen.

De commissie onderzoek geloofsbrieven heeft de door de fracties Wakker Emmen, Partij van de Arbeid en VVD voorgedragen kandidaten en de ontvangen stukken beoordeeld en getoetst. Daarnaast is sprake geweest van een externe integriteitstoets. Daaruit komen geen beletselen voor benoeming naar voren. De commissie adviseert de raad dan ook positief over de benoembaarheid van de kandidaten tot wethouder. Het gaat om de volgende personen: mevrouw Kuipers, de heer P.M. Schrik, de heer Jakobs, mevrouw Keen, de heer Wanders en de heer De Jonge.

De voorzitter: Dank u wel. Dan stel ik voor, met uw welnemen, om over te gaan naar de schriftelijke stemming daarover. Akkoord?

Voor deze stemming krijgen alle aanwezige raadsleden zes stembriefjes. Op ieder stembriefje staat de naam van de kandidaat-wethouder. Op het stembriefje... (...) Dank u wel. (...) Als ik even uw aandacht mag, want anders gaan er allerlei dingen verkeerd en dit is half een grapje. (...) Nee, ik meen het even serieus. Dit moet even vrij precies. Op ieder stembriefje staat de naam van de kandidaat-wethouder. Op het stembriefje kruist u aan of u voor of tegen de benoeming bent. Als u denkt: ik ga er allerlei grappen mee maken of andere dingen opschrijven: uw stem wordt meteen ongeldig verklaard. Als de stemronde is geweest, zal er geschorst worden, zodat het stembureau onder begeleiding van de griffier de stemmen kan tellen.

Daarbij zeg ik even: deze vergadering is nog niet geschorst. Dat betekent dat als het is ingevuld, blijft u alstublieft op uw plek zitten. Want de vergadering is dan gewoon nog gaande. Pas als alle briefjes zijn ingevuld en opgehaald, pas dan zal ik schorsen. Dus blijf alstublieft tot dat moment zitten: dat is belangrijk voor een zorgvuldige stemprocedure.

Is de stemprocedure helder? Akkoord, dan mag u nu de briefjes invullen. Dus enkel voor of tegen per kandidaat. En als u dat hebt gedaan, wilt u dan de briefjes vouwen. Dan komen ze vanzelf langs bij u

met een glazen kom en dan mag u ze daarin doen. (...) [Hierna worden de stembriefjes uitgedeeld om in te vullen door de aanwezige raadsleden, waarna de briefjes weer worden opgehaald.]
(...) Alle stembriefjes zijn opgehaald. De vergadering is geschorst. Dat geeft de commissie van stemopneming de gelegenheid om de stemmen te tellen, de vergadering is geschorst.

Schorsing

De voorzitter: Als iedereen zijn of haar plaats weer inneemt, dan heropen ik de vergadering. (...) En geef ik eerst het woord aan de heer Koops namens de commissie geloofsbrieven.

De heer Koops (voorzitter stembureau): In dit geval inderdaad namens het stembureau. Wij hebben net de stemmen geteld en daaruit hebben wij de conclusie getrokken dat van vijf kandidaten het juiste aantal stemmen is uitgebracht, maar voor één kandidaat, mevrouw Hekhuis, zijn 37 stemmen uitgebracht...

De voorzitter: Kuipers!

De heer Koops (voorzitter stembureau): Mevrouw Kuipers. Voor haar zijn 37 stemmen uitgebracht waar het er 36 hadden moeten zijn. En daarom is die stemming ongeldig. Wij adviseren daarom om die stemming opnieuw te doen, waarna wij na het tellen van die stemming de uitslag als geheel bekend zullen maken.

De voorzitter: Vindt u dat een goed voorstel? Ik zou haast zeggen: een onvermijdelijk voorstel in dezen. Dat betekent dat er nog één stembrief rondgaat. Blijf even zitten tot iedereen dat ook heeft ingevuld. Let even op dat u één briefje invult – ik geef het maar even mee als instructie. Wie nou weer twee briefjes invult... (...) En ook weer voor of tegen invullen: het gaat om mevrouw Kuipers. Voor of tegen. (...) [Hierna wordt het resterende stembriefje uitgedeeld om in te vullen door de aanwezige raadsleden, waarna de briefjes weer worden opgehaald.]
(...) Hebt u de 36 stembriefjes opgehaald? Dat is het geval. Dan gaan wij even schorsen. Mag ik het stembureau verzoeken om even in de buurt te blijven? Dan kunnen we snel door zometeen. Ik schors even de vergadering, dan kunnen ze even de briefjes tellen. De vergadering is geschorst. Als iedereen een beetje in de buurt blijft, denk ik dat we over een paar minuten zo verder kunnen.

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend. Ik geef de voorzitter van het stembureau annex commissie geloofsbrieven het woord. (...) Meneer Koops, ik geef u graag het woord.

De heer Koops (voorzitter stembureau): Het stembureau, naast mijzelf bestaande uit mevrouw Louwes en de heer R. Woltman, heeft alle stemmen geteld. En daarbij zijn wij tot de volgende conclusie gekomen. Voor alle kandidaten zijn 36 geldige stemmen uitgebracht en hierop volgt de uitslag per persoon.

De heer De Jonge: 32 stemmen voor, 4 stemmen tegen. De heer Jakobs: 34 stemmen voor, 2 stemmen tegen. De heer Wanders: 34 stemmen voor, 1 stem tegen en 1 blanco. De heer P.M. Schrik: 36 stemmen voor. Mevrouw Keen: 34 stemmen voor, 2 stemmen tegen. Mevrouw Kuipers: 31 stemmen voor, 5 stemmen tegen.

Op basis hiervan komt het stembureau tot de conclusie dat alle zes kandidaat-wethouders bij dezen benoemd zijn en ook beëdigd kunnen worden.

Dank u wel

De voorzitter: Dank u wel voor uw werkzaamheden. Fijn dat het stembureau op deze manier zorgvuldig zijn werk heeft kunnen doen. Want dit gaat ergens over.

Dan rest ons alleen de beëdiging van de kandidaat-wethouders. Ik verzoek de kandidaat-wethouders om achter de microfoon in het midden van de zaal te gaan staan. Ik ga ervoor staan en dan zullen we de verklaring en belofte dan wel de eed afnemen. (...) We doen dit in twee etappes. De eerste vraag is

of u de functie wilt aanvaarden en de tweede is inderdaad het afleggen van de verklaring en belofte of de eed. [Hierna geeft elke kandidaat-wethouder afzonderlijk aan de functie van wethouder te aanvaarden.]

Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen, leggen de leden van het college in deze vergadering de eed dan wel de verklaring en belofte af. We beginnen met het afleggen van de verklaring en belofte en daarna volgt de eed. Ik zal de tekst van de verklaring en belofte uitspreken, vervolgens noem ik uw naam en dan kunt u antwoorden met 'dat verklaar en beloof ik' dan wel en daarvoor mag u naar de microfoon komen, dan kan iedereen dat goed horen. En daarna doe ik hetzelfde waar het gaat om de eed, meneer De Jonge. U kunt daarop antwoorden met 'zo waarlijk helpe mij God almachtig'.

De tekst luidt als volgt: *'Ik verklaar dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.'* En als ik uw naam zeg, dan mag u mij nazeggen: 'Dat verklaar en beloof ik.' [Hierna leggen mevrouw Kuipers, de heer P.M. Schrik, de heer Jakobs, de heer Wanders en mevrouw Keen de verklaring en belofte af.]

Dank u wel. Dan de tekst van de eed: *'Ik zweer dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.'* En als u dat wilt beloven, dan mag u mij nazeggen: 'Zo waarlijk helpe mij God almachtig.' [Hierna de heer De Jonge de eed af.]

Dames en heren, daarmee is ons nieuwe college beëdigd. Gefeliciteerd! [Applaus.] En even een ordevoorstel: we doen straks wel de felicitaties en bloemen, want anders dan zijn we om zeven uur morgenvroeg... Dan doen we straks even dan. Als u uw plaatsen weer wilt innemen, dan gaan we snel door naar het vervolg.

3.B Installatie en beëdiging raadsleden

De voorzitter: We zijn bij agendapunt 3.B, de beëdiging van de raadsleden. Het nieuwe college heeft plaatsgenomen op hun plek. Daarmee betekent dat dat er zes plekken in de raadszaal zijn vrijgekomen. Deze vacatures worden bij dit agendapunt ingevuld. Alvorens we overgaan tot de benoeming, is het gebruikelijk dat de commissie geloofsbrieven wordt gevraagd haar advies aan de raad te geven omtrent de benoembaarheid van de kandidaten.

Ik vraag mevrouw Louwes als voorzitter van de commissie geloofsbrieven het advies aan de raad uit te brengen.

Mevrouw Louwes (voorzitter commissie onderzoek geloofsbrieven): De commissie onderzoek geloofsbrieven heeft de wettelijk vereiste stukken van de zes kandidaat-raadsleden onderzocht en daarin geen beletselen gevonden om hen toe te laten tot de gemeenteraad van Emmen. Het gaat om de volgende personen: de heer Jisse Otter, mevrouw Lisette Coljé, de heer Gunnar Jens Bijlsma, de heer Henk Bos, de heer Joep Dutilh en mevrouw Anita Scheper.

De voorzitter: Dank u wel. En ter geruststelling voor de publieke tribune: we gaan hier niet over met briefjes stemmen. Nee.

Mag ik ervan uitgaan dat de voorgedragen raadsleden met algemene stemmen zijn benoemd? Aldus besloten. En daarmee kunnen we overgaan tot de beëdiging van de raadsleden en ook de nieuwe raadsleden leggen de eed dan wel de verklaring en belofte af. Dan beginnen we met de verklaring en belofte en daarna de eed voor de heer Bos. U hebt zonet al kunnen zien hoe dit in zijn werk gaat.

Mag ik de kandidaat-raadsleden vragen om naar voren te komen? (...) [Alle aanwezigen in de raadszaal gaan staan.]

Ik doe eerst de verklaring en belofte. De tekst van de verklaring en belofte is als volgt: *'Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.'* En als ik uw naam noem, mag ik mij nazeggen voor de microfoon: 'Dat verklaar en beloof ik.' [Hierna leggen de heer Bijlsma, mevrouw Coljé, de heer Otter, de heer Dutilh en mevrouw Scheper de verklaring en belofte af.]

Dank u wel. Dan de eed: *'Ik zweer dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.'* Meneer Bos, u mag mij nu nazeggen voor de microfoon: 'Zo waarlijk helpe mij God almachtig.' [Hierna legt de heer Bos de eed af.]

Dank u wel. Daarmee zijn ook de nieuwe raadsleden beëdigd en daarmee feliciteer u van harte. U mag uw plekken in de raad innemen. [Applaus.]

3.C Benoeming en beëdiging commissieleden, niet-zijnde raadsleden

De voorzitter: Dan komen we vanzelf bij 23.59 uur – ik had het beloofd. Nee, dan komen bij agendapunt 3.C. Maar in ernst, dat is het laatste en echt inhoudelijke punt. Dat gaat over de benoeming en beëdiging van de commissieleden, niet-zijnde raadsleden. Wakker Emmen, Partij van de Arbeid en de VVD hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een commissielid aan te dragen.

Alvorens we overgaan tot benoeming, is het gebruik om de commissie geloofsbrieven te vragen naar het advies omtrent de benoembaarheid van de kandidaten. En daarvoor geef ik mevrouw Louwes weer het woord.

Mevrouw Louwes (voorzitter commissie onderzoek geloofsbrieven): De commissie onderzoek geloofsbrieven heeft de wettelijk vereiste stukken van de drie kandidaat-commissieleden, niet-zijnde raadsleden, onderzocht en daarin geen beletselen gevonden om hen te benoemen als commissielid, niet-zijnde raadslid. Het gaat om de volgende personen: de heer Martijn Klaver, de heer Henk Smit en de heer Dennis Wanningen.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik ervan uitgaan dat de voorgedragen commissieleden ook met algemene stemmen zijn benoemd? Aldus besloten. En dan gaan we nu ook weer tot de beëdiging van de commissieleden aan de hand van de verklaring en belofte. Mag ik weer vragen de drie commissieleden naar voren te komen? (...) [Alle aanwezigen in de raadszaal gaan staan.]

De tekst van de verklaring en belofte is als volgt: *'Ik verklaar dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als commissielid naar eer en geweten zal vervullen.'* En als ik uw naam noem, dan mag u zeggen: 'Dat verklaar en beloof ik.' [Hierna leggen de drie kandidaat-commissieleden, niet-zijnde raadsleden, de verklaring en belofte af.]

Jullie ook hartelijk gefeliciteerd, dank jullie wel. [Applaus.]

4. Sluiting

De voorzitter: En daarmee kom ik bijna bij de sluiting van deze vergadering.

We hebben het inderdaad even wat versneld, want ik weet dat het handjes geven, feliciteren, gelukwensen, bloemen altijd heel wat tijd in beslag gaat nemen. Maar het voordeel is: het is nu nog

mooi in het begin van de avond. Dan kunnen we daar rustig nu de tijd voor nemen om dat op een andere plek te doen. Ik wens alle nieuwe raadsleden, alle nieuwe commissieleden en ook de nieuwe wethouders wat dat betreft alle geluk in hun werk.

Inderdaad, het is een aantal keren gezegd aan het begin van deze vergadering: het zal niet een gemakkelijke taak worden. We hebben met elkaar een grote opgave in een ingewikkelde tijd, met een ingewikkelde verhouding met het Rijk – om maar eens even wat te noemen. Waarin een samenleving zit die steeds meer vraagt, ook in de richting van de gemeentebesturen. Nou, dat zullen we met elkaar moeten doen. Dat is niet alleen het werk van het nieuwe college, maar dat is ook het werk van de hele gemeenteraad en de raadscommissie. En als we dat blijven doen in de sfeer zoals we dat in de afgelopen tijd met elkaar gedaan hebben, heb ik daar wat dat betreft alle vertrouwen in. Ik wens iedereen daarbij heel veel succes. Fijn dat er veel familie, vrienden en kennissen zijn om dit moment mee te maken. Want het is een belangrijke en eervolle functie waarin iedereen vandaag benoemd is.

Daarmee kom ik bijna bij de sluiting. Ik wijs de raadsleden nog even op het feit dat we op 17 juni om 18.30 uur de Raad On Tour hebben. Dan gaat de gemeenteraad op bezoek in het gebied Emmen-Oost: Angelslo, Emmerhout, Barger-Oostveld en Emmerschans. En dat is even een mogelijkheid om direct in gesprek te gaan met de inwoners. Het programma wordt verzorgd door de kinderraden en de EOP's. Op de wat kortere termijn speelt aankomende donderdagavond de Waarderingsavond. Dan hebt u de kans om een ontmoeting te hebben met alle EOP's, erkende overlegpartners, en dan zal ook het nieuwe college worden voorgesteld aan de EOP's.

Ik wens iedereen nog een plezierige avond en daarmee is de vergadering gesloten.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 2 juli 2026,

De voorzitter,

De griffier,